

**Transportstyrelsens föreskrifter
om fritidsbåtar och vattenskotrar**

Innehåll

1 kap. Allmänna bestämmelser	1
Tillämpningsområde	1
Definitioner.....	3
2 kap. Grundläggande säkerhets- och miljökrav	4
Konstruktion och tillverkning	4
Skrovstyrka.....	4
Stabilitet och fribord.....	4
Flytegenskaper.....	4
Öppningar i skrov, däck och överbyggnad	4
Ankring, förtöjning och bogsering	5
Skydd mot fall överbord och hjälpmedel för att åter ta sig ombord.....	5
Utrymningsanordningar.....	5
Förvaring av livflottar	5
Sikt från huvudstyrplats	5
Manöveregenskaper	5
Motorer och motorrum	6
Bränslesystem	6
Elektriska system.....	7
Styrsystem	7
Gassystem	7
Brandskydd	8
Navigationsljus, signalfigurer och ljudsignaler.....	8
Förorenande ämnen.....	8
Avfallshantering.....	8
Rekommenderad maximal last	8
Märkning av vattenfarkoster	9
Tillverkarskylt.....	9
Märkning av framdrivningsmotorer.....	9
Instruktionsbok.....	10
Avgasutsläpp.....	10
Gränsvärden	10
Provning	12
Buller	13
3 kap. Produktöverensstämmelse	14
Bedömning av överensstämmelse	14
Konstruktion och tillverkning.....	14
Avgasutsläpp.....	15

<i>Buller</i>	16
<i>Efterkontroll</i>	16
Dokumentation av överensstämmelse.....	17
<i>Teknisk dokumentation</i>	17
<i>Försäkran om överensstämmelse</i>	17
<i>Försäkran om överensstämmelse för delvis färdigställda vattenfarkoster</i>	18
<i>CE-märkning</i>	18
4 kap. Skyldigheter för olika aktörer	19
Bilaga 1. Konstruktionskategorier	21
Bilaga 2. Kontrollförfarande A (intern tillverkningskontroll)	23
Bilaga 3. Kontrollförfarande A1 (intern tillverkningskontroll och övervakad produktprovning)	25
Bilaga 4. Kontrollförfarande B (EU-typkontroll)	27
Bilaga 5. Kontrollförfarande C (överensstämmelse med typ baserad på intern tillverkningskontroll och produktkontroll i vissa fall)	31
Bilaga 6. Kontrollförfarande C1 (överensstämmelse med typ baserad på intern tillverkningskontroll och övervakad produktprovning)	33
Bilaga 7. Kontrollförfarande D (överensstämmelse med typ baserad på kvalitetssäkring av produktionen)	35
Bilaga 8. Kontrollförfarande E (överensstämmelse med typ baserad på kvalitetssäkring av produkter)	39
Bilaga 9. Kontrollförfarande F (överensstämmelse med typ baserad på produktverifiering)	43
Bilaga 10. Kontrollförfarande G (överensstämmelse baserad på kontroll av enskilda produkter)	47
Bilaga 11. Kontrollförfarande H (överensstämmelse baserad på fullständig kvalitetssäkring)	49
Bilaga 12. Efterkontrollförfarande (överensstämmelse baserad på bedömning av en färdigbyggd produkt)	53
Bilaga 13. Bedömning av produktionsöverensstämmelse avseende buller och avgasutsläpp	55
Bilaga 14. Motors normala livslängd	57

Transportstyrelsens föreskrifter om fritidsbåtar och vattenskotrar;

TSFS 2016:5

Utkom från trycket
den 25 februari 2016

beslutade den 22 februari 2016.

Transportstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 6 § förordningen (2011:811) om ackreditering och teknisk kontroll och 2–11 §§ förordningen (2016:98) om fritidsbåtar och vattenskotrar.

SJÖFART

1 kap. Allmänna bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter gäller för produkter som omfattas av lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar.

Följande utrustning omfattas av lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar när utrustningen släpps ut på marknaden separat:

1. Gnistskyddad utrustning för bensindrivna inombordsmotorer och bensindrivna motorer med inu-drev samt för bensintankutrymmen.
2. Anordningar som förhindrar att utombordsmotorer startas med ilagd växel.
3. Rattar, styrmekanismer och styrkabelsatser.
4. Bränsletankar som är avsedda för fast installation och bränsleslangar.
5. Fönster och prefabricerade luckor.

2 § De grundläggande kraven enligt 4 § lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar och enligt 2 kap. i dessa föreskrifter gäller inte för produkter som visas på handelsmässor, utställningar och andra liknande evenemang där en synlig skylt tydligt anger att produkterna inte uppfyller de grundläggande kraven och inte kommer att tillhandahållas på marknaden eller tas i bruk förrän de uppfyller kraven.

3 § För delvis färdigställda vattenfarkoster som åtföljs av en försäkrans från tillverkaren eller importören i enlighet med 3 kap. 14 § gäller endast de grundläggande krav enligt 4 § lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vatten-

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU av den 20 november 2013 om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG, i den ursprungliga lydelsen.

skotrar och enligt 2 kap. i dessa föreskrifter som är tillämpliga med hänsyn till vattenfarkostens konstruktionsstadium.

4 § De bestämmelser i 2 kap. som avser konstruktion och tillverkning gäller inte för

1. vattenfarkoster som enligt tillverkarens märkning endast är avsedda för tävlingsbruk, inbegripet roddtävlingsbåtar och övningsroddbåtar,

2. kanoter och kajaker som är konstruerade för att framdrivas enbart av mänsklig kraft, gondoler och vattencyklar,

3. surfböror och vindsurfböror,

4. veteranbåtar i original samt individuellt byggda kopior som är konstruerade före 1950, byggda huvudsakligen av ursprungligt material och som är märkta av tillverkaren som individuellt byggda kopior,

5. experimentvattenfarkoster, förutsatt att de inte släpps ut på unionsmarknaden,

6. vattenfarkoster byggda för eget bruk, förutsatt att de inte släpps ut på unionsmarknaden under en tid av fem år efter det att de tagits i bruk,

7. båtar som är särskilt avsedda för att ha besättning och beförda passagerare kommersiellt, oavsett antalet passagerare,

8. undervattensbåtar,

9. svävare,

10. bärplansbåtar,

11. ångbåtar som eldas med kol, koks, ved, olja eller gas, och

12. amfibiefordon.

5 § De bestämmelser i 2 kap. som avser avgasutsläpp gäller inte för

1. framdrivningsmotorer som är installerade eller särskilt avsedda att installeras på eller i vattenfarkoster som enligt tillverkaren endast är avsedda för tävlingsbruk,

2. framdrivningsmotorer som är installerade eller särskilt avsedda att installeras på eller i experimentvattenfarkoster, förutsatt att vattenfarkosterna inte släpps ut på unionsmarknaden,

3. framdrivningsmotorer som är installerade eller särskilt avsedda att installeras på eller i vattenfarkoster som är särskilt avsedda för att ha besättning och beförda passagerare kommersiellt, oavsett antalet passagerare,

4. framdrivningsmotorer som är installerade eller särskilt avsedda att installeras på eller i undervattensbåtar, svävare, bärplansbåtar eller amfibiefordon,

5. originalexemplar och individuellt byggda kopior av gamla framdrivningsmotorer, baserade på en konstruktion från före 1950 och inte serietillverkade, om de är installerade på eller i sådana vattenfarkoster som avses i 4 § punkterna 4 och 6,

6. framdrivningsmotorer byggda för eget bruk, förutsatt att de inte släpps ut på unionsmarknaden under en tid av fem år efter det att de tagits i bruk, och

7. framdrivningsmotorer som är installerade på eller i vattenfarkoster och som i övrigt uppfyller de grundläggande krav som är tillämpliga, om de

åtföljs av en försäkran om överensstämmelse i enlighet med 3 kap. 13 § och är

a) typgodkända enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 97/68/EG av den 16 december 1997 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från förbränningsmotorer som skall monteras i mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg, och förenliga med utsläppsgränsvärdena för steg III A, III B eller IV för motorer med kompressions-tändning som inte används för framdrivning av fartyg i inlandssjöfart, lokomotiv eller motorvagnar i enlighet med punkt 4.1.2 i bilaga I till det direktivet, eller

b) typgodkända enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 595/2009 av den 18 juni 2009 om typgodkännande av motorfordon och motorer vad gäller utsläpp från tunga fordon (Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon.

6 § De bestämmelser i 2 kap. som avser buller gäller inte för

1. vattenfarkoster som enligt tillverkaren endast är avsedda för tävlingsbruk,
2. experimentvattenfarkoster, förutsatt att de inte släpps ut på unionsmarknaden,
3. vattenfarkoster som är särskilt avsedda för att ha besättning och befordra passagerare kommersiellt, oavsett antalet passagerare,
4. undervattensbåtar, svävare, bärplansbåtar och amfibiefordon, och
5. vattenfarkoster byggda för eget bruk, förutsatt att de inte släpps ut på unionsmarknaden under en tid av fem år efter det att de tagits i bruk.

Definitioner

I dessa föreskrifter används följande begrepp med nedan angiven betydelse.

<i>amfibiefordon</i>	hjul- eller banddrivet motorfordon som kan användas både i vatten och på land
<i>ekonomisk aktör</i>	tillverkare, tillverkarens representant, importör och distributör
<i>fritidsbåt</i>	detsamma som i lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar
<i>motorfamilj</i>	tillverkarens gruppindelning av motorer, vilka genom sin konstruktion har likartade egenskaper vad gäller avgasutsläpp eller buller
<i>rekommenderad maximal last</i>	maximal last, angiven i kilogram, av bränsle, vatten, proviant, utrustning och personer för vilken en vattenfarkost är konstruerad
<i>skrovlängd</i>	skrovets längd, uppmätt i enlighet med den harmoniserade standarden

<i>vattenfarkost</i>	fritidsbåt eller vattenskoter
<i>vattenfarkost byggd för eget bruk</i>	vattenfarkost huvudsakligen byggd av användaren och avsedd för användarens eget bruk
<i>vattenskoter</i>	detsamma som i lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar

2 kap. Grundläggande säkerhets- och miljökrav

Konstruktion och tillverkning

Skrovstyrka

1 § Vattenfarkoster ska vara konstruerade på ett sådant sätt och av sådant material att tillräcklig styrka säkerställs i alla avseenden. Vattenfarkostens konstruktionskategori och rekommenderade maximala last ska särskilt beaktas.

Stabilitet och fribord

2 § Vattenfarkoster ska ha tillräcklig stabilitet och tillräckligt fribord med hänsyn till konstruktionskategori och rekommenderad maximal last.

Flytegenskaper

3 § Vattenfarkoster ska vara konstruerade så att risken för att de ska sjunka minimeras. När det är lämpligt ska följande särskilt beaktas:

1. Sittbrunnar och andra brunnar, vilka bör vara självdränerande eller på annat sätt hålla vatten borta från farkostens inandöme.
2. Ventilationsöppningar.
3. Läsningsanordningar.

4 § Vattenfarkoster ska ha en konstruktion som säkerställer att de har nödvändiga flytegenskaper med beaktande av konstruktionskategori och rekommenderad maximal last.

Vattenfarkoster, vars längd understiger sex meter och som kan vattenfyllas när de används i sin konstruktionskategori, ska vara utrustade med lämpliga flytmedel.

Beboeliga flerskrovsbåtar som kan hamna i uppochnedvänt läge, ska ha tillräcklig flytkraft för att hålla sig flytande i en sådan situation.

Öppningar i skrov, däck och överbyggnad

5 § Vattenfarkosters skrovstyrka och täthet ska inte försämrats av öppningar i skrov, däck och överbyggnad när öppningarna är stängda.

Fönster, ventiler, dörrar och luckor ska motstå det vattentryck som de sannolikt kommer att utsättas för, samt även de punktbelastningar som personer på däck kan ge upphov till.

Skrovgenomföringar för vattengenomströmning som är placerade under vattenlinjen vid rekommenderad maximal last, ska vara utrustade med lätt åtkomliga avstängningsanordningar.

Ankring, förtöjning och bogsering

6 § Vattenfarkoster ska vara utrustade med fästen eller andra anordningar som, med hänsyn till farkostens konstruktionskategori och övriga egenskaper, på ett säkert sätt kan ta upp belastningar vid ankring, förtöjning och bogsering.

Skydd mot fall överbord och hjälpmedel för att åter ta sig ombord

7 § Vattenfarkoster ska vara konstruerade så att risken för att någon faller överbord minimeras, och så att möjligheten att åter ta sig ombord underlättas. Det ska finnas hjälpmedel för att åter ta sig ombord och en person i vattnet ska kunna använda dessa på egen hand.

Utrymningsanordningar

8 § Beboeliga fritidsbåtar ska vara utrustade med anordningar som är ändamålsenliga för utrymning vid brand.

Beboeliga flerskrovsbåtar som kan hamna i uppochnedvänt läge, ska vara utrustade med anordningar som är ändamålsenliga för utrymning i en sådan situation och som, oaktat båtens läge i vattnet, inte äventyrar dess skrovstyrka, stabilitet eller flytkraft.

Förvaring av livflottar

9 § Fritidsbåtar i konstruktionskategori A och B, samt fritidsbåtar i konstruktionskategori C och D som är längre än sex meter, ska ha tillräckligt stuvningsutrymme för att kunna förvara livflottar som kan rymma det antal personer som fritidsbåten är konstruerad för att kunna medföra enligt tillverkarens rekommendation. Stuvningsutrymmen för livflottar ska alltid vara lätt åtkomliga.

Sikt från huvudstyrplats

10 § Fritidsbåtars huvudstyrplats ska vid normal användning ge föraren god sikt i alla riktningar.

Manöveregenskaper

11 § Vattenfarkoster ska ha tillfredsställande manöveregenskaper när de används med den starkaste framdrivningsmotor för vilken de har konstruerats och tillverkats.

Motorer och motorrum

12 § Inombordsmotorer ska vara placerade i ett utrymme åtskilt från boendetrymmen.

Motorrum ska vara ventilerade och vatteninträngning genom luftöppningar ska minimeras.

Isolering i motorrum ska inte underhålla brand.

13 § Inombordsmotorer ska vara installerade på ett sådant sätt att risken för brand och brandspridning minimeras, samt att riskerna för giftig rök, hetta, buller och vibrationer i boendetrymmen minimeras.

Motordelar och tillbehör som kräver regelbunden tillsyn eller service ska vara lätt åtkomliga.

14 § För motorer som inte skyddas av en huv eller genom placering i eget utrymme gäller att friliggande motordelar som är rörliga eller heta ska vara effektivt avskärmade, om dessa kan orsaka personskador.

15 § Utombordsmotorer som är monterade på vattenfarkoster ska ha en anordning som förhindrar att de startas med ilagd växel, med undantag av

1. motorer som åstadkommer en statisk dragkraft som är mindre än 500 newton, eller

2. motorer som har ett gasreglage som begränsar dragkraften till 500 newton när motorn startas.

16 § Utombordsmotorer med rorkult ska ha en nödstoppsanordning som kan kopplas till föraren.

17 § Vattenskotrar ska ha en automatisk motoravstängning eller en anordning som automatiskt sänker hastigheten och får vattenskotern att röra sig framåt i cirklar, om föraren lämnar den eller faller överbord.

Bränslesystem

18 § Anordningar och installationer för påfyllning, förvaring, ventilation och tankning av bränsle ska vara konstruerade och installerade på ett sådant sätt att risken för brand och explosion minimeras.

19 § Bränsletankar, ledningar och slangar ska vara fastgjorda och åtskilda eller på annat sätt skyddade från betydande värmekällor.

Bränsletankars material och konstruktion ska motsvara avsedd kapacitet och bränsletyp.

20 § Bensinbränsletankar ska inte utgöra en del av skrovet.

Bensinbränsletankar ska vara skyddade mot brand från motorer och andra gnistkällor samt vara åtskilda från boendetrymmen.

Bensintankutrymmen ska vara ventilerade.

Elektriska system

21 § Elektriska system ska vara konstruerade och installerade på ett sådant sätt att vattenfarkostens funktionalitet under normala förhållanden säkerställs och att risken för brand och elektrisk chock minimeras.

22 § Elektriska kretsar, med undantag av batteridrivna startkretsar för motorer, ska förbli säkra när de utsätts för överbelastning.

Kretsar för elektrisk framdrivning ska inte interagera med andra kretsar på ett sådant sätt att endera kretsen inte fungerar på avsett vis.

23 § Batterier ska vara fast förankrade och skyddade från inträngande vatten. Det ska finnas ventilation som förhindrar ansamling av explosiv gas från batterier.

Styrsystem

24 § System för styrning och framdrivningskontroll ska vara konstruerade, tillverkade och installerade för att medge överföring av styrkrafter under förutsebara driftförhållanden.

25 § Segelbåtar och enmotoriga båtar med inombordsmotor ska, om de har fjärrstyrda roderstyrssystem, vara försedda med anordningar som gör det möjligt att i händelse av nöd styra fritidsbåten med nedsatt hastighet.

Gassystem

26 § Gassystem som är fast installerade ska testas efter installationen.

Vattenfarkoster med ett fast installerat gassystem ska vara utrustade med ett särskilt utrymme för förvaring av samtliga gasbehållare. Förvaringsutrymmet ska vara åtskilt från boendetrymmen, tillgängligt endast från utsidan och ventilerat till fria luften så att gasutsläpp försvinner överbord.

27 § Gassystem för hushållsbruk ska använda gas i förångad form, vara konstruerade och installerade på ett sådant sätt att läckor och explosionsrisk undviks samt kunna täthetskontrolleras.

Material och utrustning ska vara lämpliga för den gas som används, samt kunna motstå de påfrestningar och klara den miljö som förekommer till sjöss.

28 § Gasanordningar som används på det sätt som tillverkaren avsett, ska vara installerade i enlighet med tillverkarens anvisningar och ha tillräcklig ventilation för att förhindra risker till följd av läckor och förbränningsprodukter.

Gasförbrukande anordningar ska försörjas av separata ledningar och ha separata stängningsanordningar.

Brandskydd

29 § Vattenfarkoster ska utformas och utrustning installeras med beaktande av risker för brand och brandspridning. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt

1. varma områden,
2. omgivningen närmast öppna lågor, motorer och hjälpmaskineri,
3. överfyllning av olja och bränsle,
4. oskyddade olje- och bränsleledningar, och
5. dragning av elektriska ledningar, vilka inte bör placeras nära varma maskindelar.

30 § Fritidsbåtar ska ha brandskyddsutrustning som är lämplig med hänsyn till brandrisken, eller i annat fall vara försedda med anvisningar om placering och kapacitet för sådan utrustning. Brandskyddsutrustningen ska dock vara installerad innan en fritidsbåt tas i bruk.

Bensinmotorrum ska vara skyddade av en brandskyddsanordning som gör att motorrummet inte behöver öppnas vid brand.

Om bärbara brandsläckare finns ska dessa vara lätt åtkomliga och en ska vara placerad så att den lätt kan nås från fritidsbåtens huvudstyrplats.

Navigationsljus, signalfigurer och ljudsignaler

31 § Navigationsljus, signalfigurer och ljudsignaler ska uppfylla tillämpliga krav enligt de internationella sjövägsreglerna till förhindrande av kollisioner till sjöss (COLREG), eller enligt den europeiska trafikförordningen om navigering i inlandssjöfart (CEVNI).

Förorenande ämnen

32 § Vattenfarkoster ska vara konstruerade på ett sådant sätt att oavsiktliga utsläpp av förorenande ämnen förhindras.

Avfallshantering

33 § Toaletter i fritidsbåtar ska enbart vara kopplade till ett spillvatten-tankssystem eller ett vattenbehandlingssystem.

Fritidsbåtar med spillvattentank ska vara utrustade med en standardiserad anslutning för tömning som kan sammankopplas med mottagningsanordningar.

Skrovöppningar avsedda för toalettavfall ska vara försedda med ventiler som kan säkras i stängt läge.

Rekommenderad maximal last

34 § Den rekommenderade maximala lasten för vattenfarkoster ska bestämmas av tillverkaren med hänsyn till konstruktionskategori, stabilitet, fribord och flytegenskaper.

Märkning av vattenfarkoster

35 § Vattenfarkoster ska vara märkta med ett identifikationsnummer, i enlighet med tillämplig harmoniserad standard, som anger

1. tillverkarens landskod,
2. den unika tillverkarkoden,
3. det unika serienumret,
4. tillverkningsmånaden och tillverkningsåret, samt
5. årsmodellen.

Tillverkarskylt

36 § Vattenfarkoster ska ha en skylt som är permanent anbringad och åtskild från identifikationsnumret. Skylten ska åtminstone ange

1. tillverkarens namn, det registrerade firmanamnet eller det registrerade varumärket, samt kontaktadressen,
2. CE-märkningen,
3. konstruktionskategorin,
4. den rekommenderade maximala lasten, exklusive vikten på innehållet i de fasta tankarna när dessa är fulla, och
5. det rekommenderade antalet personer för vilket vattenfarkosten är konstruerad.

Märkning av framdrivningsmotorer

37 § Motorer ska vara märkta på ett sätt som tydligt anger

1. motortillverkarens namn, det registrerade firmanamnet eller det registrerade varumärket, samt kontaktadressen,
2. namnet på och kontaktadressen till den som i förekommande fall anpassar motorn,
3. motortypen och i förekommande fall motorfamiljen,
4. det unika motorserienumret, och
5. CE-märkningen.

38 § Märkningen ska vara lättläst och väl synlig när motorn har monterats med alla delar som är nödvändiga för motorns drift.

Märkningen ska vara anbringad på en del av motorn som är nödvändig för dess normala drift och som normalt inte behöver bytas ut under motorns livslängd.

39 § Märkningen ska vara outplånlig och beständig under motorns normala livslängd.

Om märkningen utgörs av etiketter eller skyltar, ska dessa vara anbringade på ett sådant sätt att de består under motorns normala livslängd och inte kan avlägsnas utan att förstöras eller göras oläsliga.

Vad som avses med motorns normala livslängd framgår av bilaga 14 till dessa föreskrifter.

Instruktionsbok

40 § Produkter ska vara försedda med en instruktionsbok skriven på svenska som innehåller den information som är nödvändig för en säker användning av produkten, i synnerhet vad gäller montering, underhåll, normalt handhavande samt förebyggande och hantering av risker.

41 § För framdrivningsmotorer ska instruktionsboken ange motoreffekten, mätt i enlighet med den harmoniserade standarden, och innehålla de instruktioner för montering, användning och underhåll som, om de följs, är nödvändiga för att säkerställa motorns överensstämmelse med tillämpliga gränsvärden för avgasutsläpp under motorns normala livslängd och vid normal användning.

De instruktioner för montering och underhåll som avses i första stycket ska utgå från motortillverkarens långtidsprovning baserad på normala arbetscykler och från motortillverkarens beräkning av materialförslitning.

42 § För följande produkter ska instruktionsboken innehålla den information som är nödvändig för att i så stor utsträckning som möjligt säkerställa produktens överensstämmelse med tillämpliga bullergränsvärden vid normal användning:

1. Fritidsbåtar med inombordsmotor.
2. Fritidsbåtar som har motor med inu-drev utan inbyggt avgassystem.
3. Vattenskotrar.
4. Utombordsmotorer.
5. Motorer som har inu-drev med inbyggt avgassystem.

För framdrivningsmotorer ska den information som avses i första stycket utgå från motortillverkarens långtidsprovning baserad på normala arbetscykler och från motortillverkarens beräkning av materialförslitning.

Avgasutsläpp*Gränsvärden*

43 § Framdrivningsmotorer ska vara konstruerade, tillverkade och monterade på ett sådant sätt att avgasutsläpp, vid korrekt installation och normal användning, inte överstiger tillämpliga gränsvärden enligt tabell 1, 2 och 3.

Tabell 1. Gränsvärden för motorer med kompressionständning (*)

Slagvolym SV (l/cyl)	Motorns nominella effekt P_N (kW)	Partiklar PT (g/kWh)	Kolväten + kväveoxider HC + NO _x (g/kWh)
SV < 0,9	$P_N < 37$	De värden som anges i tabell 3	
	$37 \leq P_N < 75$ (**)	0,3	4,7
	$75 \leq P_N < 3\,700$	0,15	5,8
$0,9 \leq SV < 1,2$	$P_N < 3\,700$	0,14	5,8
$1,2 \leq SV < 2,5$		0,12	5,8
$2,5 \leq SV < 3,5$		0,12	5,8

Slagvolym SV (l/cyl)	Motorns nominella effekt P_N (kW)	Partiklar PT (g/kWh)	Kolväten + kväveoxider HC + NO _x (g/kWh)
$3,5 \leq SV < 7$		0,11	5,8

(*) Motorer med kompressionständning får inte överskrida ett gränsvärde för kolmonoxid (CO) på 5,0 g/kWh.

(**) Alternativt: motorer med kompressionständning och en nominell effekt på minst 37 kW samt under 75 kW och med en slagvolym under 0,9 l/cyl får inte överskrida ett PT-gränsvärde på 0,2 g/kWh och ett gränsvärde för kombinerade HC + NO_x-utsläpp på 5,8 g/kWh.

Tabell 2. Gränsvärden för motorer som arbetar enligt ottoprincipen

Typ av motor	Motorns nominella effekt P_N (kW)	Kolmonoxid CO (g/kWh)	Kolväten + kväveoxider HC + NO _x (g/kWh)
Motorer med inu-drev och inombords- motorer	$P_N < 373$	75	5
	$373 < P_N \leq 485$	350	16
	$P_N > 485$	350	22
Utombords- motorer och vattenskoter- motorer	$P_N \leq 4,3$	$500 - (5 \times P_N)$	30
	$4,3 < P_N \leq 40$	$500 - (5 \times P_N)$	$15,7 + (50/P_N^{0,9})$
	$P_N > 40$	300	$15,7 + (50/P_N^{0,9})$

Tabell 3. Gränsvärden för motorer som omfattas av punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar

Motortyp	Kolmonoxid $CO=A+B/P_N^n$ (g/kWh)			Kolväten $HC=A+B/P_N^n$ (g/kWh)			Kväve- oxider NO _x (g/kWh)	Partiklar PT (g/kWh)
	A	B	n	A	B	n		
Tvåtakts- motorer	150	600	1	30	100	0,75	10	Ej tillämplig
Fyrtakts- motorer	150	600	1	6	50	0,75	15	Ej tillämplig
Kompressions- tändning	5	0	0	1,5	2	0,5	9,8	1

I tabellen är A, B och n konstanter och P_N motorns nominella effekt i kW.

Provning

44 § De provningscykler enligt den harmoniserade standarden ISO 8178-4:2007 som följer av andra och tredje styckena ska tillämpas, med beaktande av de värden som anges i tabell 4.

För motorer med kompressionständning som har variabelt varvtal ska provningscykel E1 eller E5 tillämpas. För en sådan motor över 130 kW får även provningscykel E3 tillämpas.

För motorer som arbetar enligt ottoprincipen och har variabelt varvtal ska provningscykel E4 tillämpas.

Anmälda organ får godta utförda provningar baserade på andra provningscykler i enlighet med en harmoniserad standard och enligt vad som är tillämpligt för motorns arbetscykel.

Tabell 4. Provningscykler

Cykel E1, provsteg nr	1	2	3	4	5
Varvtal	Nominellt varvtal		Mellanvarvtal		Lågfartstomgångsvarvtal
Vridmoment, %	100	75	75	50	0
Viktningsfaktor	0,08	0,11	0,19	0,32	0,3
Varvtal	Nominellt varvtal		Mellanvarvtal		Lågfartstomgångsvarvtal
Cykel E3, provsteg nr	1	2	3	4	
Varvtal, %	100	91	80	63	
Effekt, %	100	75	50	25	
Viktningsfaktor	0,2	0,5	0,15	0,15	
Cykel E4, provsteg nr	1	2	3	4	5
Varvtal, %	100	80	60	40	Tomgång
Vridmoment, %	100	71,6	46,5	25,3	0
Viktningsfaktor	0,06	0,14	0,15	0,25	0,4
Cykel E5, provsteg nr	1	2	3	4	5
Varvtal, %	100	91	80	63	Tomgång
Effekt, %	100	75	50	25	0
Viktningsfaktor	0,08	0,13	0,17	0,32	0,3

45 § Motortillverkare ska specificera vilka motorer ur det egna sortimentet som ska ingå i en motorfamilj och därefter välja ut en grundmotor vars utsläppsegenskaper är representativa för hela motorfamiljen.

Den motor med representativa utsläppsegenskaper som förväntas föranleda de högsta specifika utsläppen, angivna i g/kWh och uppmätta på tillämplig provningscykel, ska normalt väljas ut som grundmotor för familjen.

46 § Det provningsbränsle som används för utsläppsprovning ska ha de egenskaper som anges i tabell 5.

Anmälda organ får godta utförda provningar baserade på annat provningsbränsle i enlighet med en harmoniserad standard.

Tabell 5. Provningsbränslen

Bensinbränslen				
Egenskap	RF-02-99 Oblyad		RF-02-03 Oblyad	
	min	max	min	max
Research-oktantal (RON)	95	–	95	–
Motoroktantal (MON)	85	–	85	–
Densitet vid 15 °C (kg/m ³)	748	762	740	754
Begynnelsekokpunkt (°C)	24	40	24	40
Svavelhalt (mg/kg)	–	100	–	10
Blyhalt (mg/l)	–	5	–	5
Ångtryck enligt Reid (kPa)	56	60	–	–
Ångtryck (DVPE) (kPa)	–	–	56	60

Dieselbränslen				
Egenskap	RF-06-99		RF-06-03	
	min	max	min	max
Cetantal	52	54	52	54
Densitet vid 15°C (kg/m ³)	833	837	833	837
Slutlig kokpunkt (°C)	–	370	–	370
Flampunkt (°C)	55	–	55	–
Svavelhalt (mg/kg)	Rapporteras	300 (50)	–	10
Askhalt (viktprocent)	Rapporteras	0,01	–	0,01

Buller

47 § Följande produkter ska vara konstruerade, tillverkade och monterade på ett sådant sätt att det buller de orsakar inte överstiger tillämpliga gränsvärden enligt tabell 6:

1. Fritidsbåtar med inombordsmotor.
2. Fritidsbåtar som har motor med inu-drev utan inbyggt avgassystem.
3. Vattenskotrar.
4. Utombordsmotorer.
5. Motorer som har inu-drev med inbyggt avgassystem.

För flermotoriga vattenfarkoster får dock det tillämpliga gränsvärdet överskridas med 3 dB.

Tabell 6.

Motorns nominella effekt (en motor) i kW	Maximal ljudtrycksnivå = L_{pASmax} i dB
$P_N \leq 10$	67
$10 < P_N \leq 40$	72
$P_N > 40$	75

I tabellen är P_N = motorns nominella effekt i kW för en motor vid nominellt varvtal och L_{pASmax} = maximal ljudtrycksnivå i dB.

48 § Fritidsbåtar som har inombordsmotor eller motor med inu-drev utan inbyggt avgassystem, anses uppfylla bullerkraven enligt 47 § om

1. frouddetalet är $\leq 1,1$,
2. förhållandet mellan motoreffekt och displacement är ≤ 40 , och
3. motor och avgassystem har installerats i enlighet med motortillverkarens anvisningar.

Frouddetalet ska beräknas genom att fritidsbåtens maximala hastighet (m/s) divideras med kvadratroten ur vattenlinjens längd (m) multiplicerad med en fast konstant för tyngdaccelerationen på $9,8 \text{ (m/s}^2\text{)}$.

Förhållandet mellan motoreffekt och displacement ska beräknas genom att den nominella motoreffekten (kW) divideras med fritidsbåtens displacement (ton).

3 kap. Produktöverensstämmelse

Bedömning av överensstämmelse

Konstruktion och tillverkning

1 § Tillverkare av fritidsbåtar i konstruktionskategori A och B ska tillämpa något av de kontrollförfaranden som anges i tabell 7, innan fritidsbåtarna släpps ut på marknaden.

Tabell 7.

	Kontrollförfaranden
$2,5 \text{ m} \leq \text{skrovlängd} < 12 \text{ m}$	A1, B + C, B + D, B + E, B + F, G, H
$12 \text{ m} \leq \text{skrovlängd} \leq 24 \text{ m}$	B + C, B + D, B + E, B + F, G, H

2 § Tillverkare av fritidsbåtar i konstruktionskategori C ska tillämpa något av de kontrollförfaranden som anges i tabell 8, innan fritidsbåtarna släpps ut på marknaden.

Tabell 8.

Kontrollförfaranden		
	Fritidsbåt som uppfyller de harmoniserade standarder som gäller stabilitet, fribord och flytegenskaper	Fritidsbåt som inte uppfyller de harmoniserade standarder som gäller stabilitet, fribord och flytegenskaper
2,5 m ≤ skrovlängd < 12 m	A, A1, B + C, B + D, B + E, B + F, G, H	A1, B + C, B + D, B + E, B + F, G, H
12 m ≤ skrovlängd ≤ 24 m	B + C, B + D, B + E, B + F, G, H	

3 § Tillverkare av fritidsbåtar i konstruktionskategori D ska tillämpa något av de kontrollförfaranden som anges i tabell 9, innan fritidsbåtarna släpps ut på marknaden.

Tabell 9.

Kontrollförfaranden
A, A1, B + C, B + D, B + E, B + F, G, H

4 § Tillverkare av vattenskotrar ska tillämpa något av de kontrollförfaranden som anges i tabell 10, innan vattenskotrarna släpps ut på marknaden.

Tabell 10.

Kontrollförfaranden
A, A1, B + C, B + D, B + E, B + F, G, H

5 § Tillverkare av utrustning ska tillämpa något av de kontrollförfaranden som anges i tabell 11, innan utrustningen släpps ut på marknaden.

Tabell 11.

Kontrollförfaranden
B + C, B + D, B + E, B + F, G, H

Avgasutsläpp

6 § Motortillverkare ska tillämpa något av de kontrollförfaranden som anges i tabell 12, innan framdrivningsmotorerna släpps ut på marknaden.

Tabell 12.

Kontrollförfaranden	
Motor som provas enligt den harmoniserade standarden	B + C, B + D, B + E, B + F, G, H
Motor som inte provas enligt den harmoniserade standarden	B + C1, G

Buller

7 § Tillverkare av fritidsbåtar som har inombordsmotor eller motor med inu-drev utan inbyggt avgassystem, ska tillämpa något av de kontrollförfaranden som anges i tabell 13 innan fritidsbåtarna släpps ut på marknaden.

Vad som sägs i första stycket gäller även när dessa fritidsbåtar släpps ut på marknaden inom fem år efter en omfattande ombyggnad.

Tabell 13.

	Kontrollförfaranden
Fritidsbåt som provas enligt den harmoniserade standarden	A1, G, H
Fritidsbåt som inte provas enligt den harmoniserade standarden	G
Fritidsbåt som bedöms med användning av froudetalet och metoden för mätning av förhållandet mellan motoreffekt och displacement	A, G, H

8 § Tillverkare av vattenskotrar, utombordsmotorer eller motorer med inu-drev med inbyggt avgassystem avsedda att installeras på eller i fritidsbåtar, ska tillämpa något av de kontrollförfaranden som anges i tabell 14 innan produkterna släpps ut på marknaden.

Tabell 14.

	Kontrollförfaranden
Produkter som provas enligt den harmoniserade standarden för bullermätning	A1, G, H
Produkter som inte provas enligt den harmoniserade standarden för bullermätning	G

Efterkontroll

9 § Privatimportörer ska, om tillverkaren inte har utfört bedömningen av överensstämmelse, tillämpa efterkontrollförfarandet enligt bilaga 12 innan en produkt som omfattas av dessa föreskrifter tas i bruk.

10 § Den som släpper ut en vattenfarkost eller en framdrivningsmotor på marknaden, eller som tar en sådan farkost eller motor i bruk, ska dessförinnan tillämpa efterkontrollförfarandet enligt bilaga 12 om

1. farkosten eller motorn har genomgått en omfattande ändring eller ombyggnad, eller

2. farkostens avsedda ändamål har ändrats på ett sådant sätt att den därmed omfattas av dessa föreskrifter.

11 § Den som släpper ut en vattenfarkost byggd för eget bruk på marknaden inom fem år efter det att den tagits i bruk, ska innan utsläppandet tillämpa efterkontrollförfarandet enligt bilaga 12.

Dokumentation av överensstämmelse

Teknisk dokumentation

12 § Den tekniska dokumentationen ska, i den utsträckning det är relevant för bedömningen av överensstämmelse, innehålla

1. en allmän beskrivning av produkten, samt den övriga information som är nödvändig för att tydligt kunna förstå dess konstruktion, tillverkning och funktion,
2. ritningar och systemritningar, samt de beskrivningar och förklaringar som är nödvändiga för att förstå dessa,
3. en analys och bedömning av riskerna med produkten,
4. en förteckning över de grundläggande krav som är tillämpliga för produkten,
5. en förteckning över de harmoniserade standarder eller de andra tekniska specifikationer som har tillämpats helt eller delvis, samt beskrivningar av de lösningar som har valts för att uppfylla de grundläggande kraven när harmoniserade standarder inte har tillämpats helt eller delvis,
6. resultaten av utförda konstruktionsberäkningar, provningar och undersökningar,
7. beräkningar eller provningsrapporter avseende stabilitet och flytegenskaper,
8. provningsrapporter som visar att produkten uppfyller de grundläggande kraven för avgasutsläpp och buller, och
9. alla andra relevanta uppgifter om hur tillverkaren har säkerställt att produkten uppfyller de grundläggande kraven, eller som i övrigt är nödvändiga för att tydligt kunna förstå bedömningen av överensstämmelse.

Försäkran om överensstämmelse

13 § Försäkran om överensstämmelse ska vara skriven på svenska, uppdateras regelbundet och innehålla

1. namnet på och adressen till den som har upprättat försäkran om överensstämmelse,
2. tillverkarens namn och adress i de fall försäkran har upprättats av tillverkarens representant,
3. identitetsuppgifterna för den som är bemyndigad att underteckna försäkran för annans räkning,
4. en beskrivning av produkten och dess avsedda användning,
5. i förekommande fall uppgifter om produkt-, typ-, parti- och serienummer, samt annan information som är nödvändig för produktens identifikation och spårbarhet,
6. en försäkran om att produkten uppfyller tillämpliga grundläggande krav, samt hänvisningar till de harmoniserade standarder eller de andra

tekniska specifikationer som har tillämpats vid bedömningen av överensstämmelse,

7. namnet på och kontaktuppgifterna till det eller de anmälda organ som i förekommande fall har medverkat vid bedömningen av överensstämmelse, samt uppgifter om utfärdade intyg,

8. en försäkran av motortillverkaren om att framdrivningsmotorn kommer att uppfylla tillämpliga avgasutsläppskrav, när den är installerad på eller i en vattenfarkost enligt de anvisningar som åtföljer motorn,

9. en försäkran av den som i förekommande fall anpassar en sådan framdrivningsmotor som avses i 1 kap. 5 § punkt 7 om att tillgänglig information från tillverkaren har beaktats fullt ut och att motorn, när den är installerad på eller i en vattenfarkost enligt de anvisningar som åtföljer motorn, kommer att uppfylla de avgasutsläppskrav som är tillämpliga för en sådan motor,

10. en uppgift om att framdrivningsmotorn inte får tas i bruk förrän det har upprättats en nödvändig försäkran om överensstämmelse för den vattenfarkost för vilken motorn är avsedd,

11. en uppgift om att framdrivningsmotorn i förekommande fall har släppts ut på marknaden under den övergångsperiod som anges i punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar, och

12. de övriga uppgifter som i förekommande fall ska anges enligt det kontrollförfarande som har tillämpats vid bedömningen av överensstämmelse.

Försäkran om överensstämmelse för delvis färdigställda vattenfarkoster

14 § Försäkran ska vara skriven på svenska och innehålla

1. tillverkarens namn och adress,
2. namnet på och adressen till tillverkarens representant eller i förekommande fall den som släpper ut vattenfarkosten på marknaden,
3. en beskrivning av den delvis färdigställda vattenfarkosten,
4. en försäkran om att den delvis färdigställda vattenfarkosten uppfyller de grundläggande krav som är tillämpliga för dess konstruktionsstadium,
5. hänvisningar till de harmoniserade standarder eller de andra tekniska specifikationer som har tillämpats vid bedömningen av överensstämmelse, och

6. en försäkran om att den delvis färdigställda vattenfarkosten är avsedd att färdigställas och CE-märkas av annan i överensstämmelse med tillämpliga krav.

CE-märkning

15 § CE-märkningen ska vara synlig, läsbar och outplånlig.

CE-märkningen av vattenfarkoster ska vara placerad på tillverkarskylten. För framdrivningsmotorer och utrustning ska CE-märkningen vara anbringad direkt på produkten. Om utrustning är av sådant slag att det inte är möjligt

eller lämpligt att anbringa CE-märkningen på produkten, ska märkningen i stället finnas på förpackningen och medföljande dokument.

CE-märkningen ska åtföljas av identifikationsnumret för det eller de anmälda organ som i förekommande fall har medverkat vid bedömningen av överensstämmelse.

4 kap. Skyldigheter för olika aktörer

1 § Tillverkare ska ansöka om utfärdande av en unik tillverkarkod hos Transportstyrelsen.

2 § En tillverkares skyldighet att utarbeta den tekniska dokumentationen och att se till att produkterna uppfyller de grundläggande kraven innan de släpps ut på marknaden, får inte överlåtas till en utsedd representant.

3 § Tillverkare ska se till att utsedda representanter kan hålla försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden.

4 § Tillverkare ska se till att deras produkter är försedda med en märkning som gör att produkterna kan identifieras.

Om utrustning inte kan märkas på det sätt som anges i första stycket, ska tillverkaren se till att motsvarande information finns på förpackningen eller i ett medföljande dokument.

5 § Tillverkare och importörer ska märka sina produkter med sitt namn, sitt registrerade firmanamn eller varumärke, samt sin kontaktadress. Tillverkarens adress ska avse en enda kontaktpunkt, genom vilken tillverkaren kan nås.

Om det inte är möjligt att märka en produkt i enlighet med första stycket, ska tillverkare och importörer se till att uppgifterna i stället finns på förpackningen eller i ett medföljande dokument.

6 § Tillverkare och importörer ska se till att deras produkter åtföljs av en instruktionsbok som i tillämpliga delar uppfyller de krav som anges i 2 kap. 40–42 §§.

7 § Tillverkare och importörer ska, i syfte att skydda konsumenters hälsa och säkerhet, utreda produktklagomål och slumpvis prova produkter som har tillhandahållits på marknaden. Detta ska göras när det bedöms vara motiverat med hänsyn till den risk som en produkt utgör. Produktklagomål, bristfälliga produkter och produktåterkallelser ska vid behov registerföras.

Tillverkare och importörer ska informera distributörerna om åtgärder som vidtas enligt första stycket.

8 § Ekonomiska aktörer ska i samband med marknadskontroll, under en tid av tio år efter det att en produkt har levererats eller mottagits, kunna identifiera de ekonomiska aktörer som levererat eller mottagit produkten.

9 § En privatimportör ska i samband med marknads kontroll, under en tid av tio år efter det att en produkt har levererats, kunna identifiera den ekonomiska aktör som levererat produkten.

10 § En privatimportör som har låtit utföra bedömningen av en produkts överensstämmelse ska se till att produkten märks med namn på och adress till det eller de anmälda organ som har medverkat vid bedömningen.

Denna författning träder i kraft den 1 mars 2016.

På Transportstyrelsens vägnar

MARIA ÅGREN

Christer Bergström
(Sjö- och luftfartsavdelningen)

Bilaga 1. Konstruktionskategorier

Konstruktionskategori	Vindstyrka (Beaufortskalan)	Signifikant våghöjd (H $\frac{1}{3}$, meter)
A	överstigande 8	överstigande 4
B	upp till och med 8	upp till och med 4
C	upp till och med 6	upp till och med 2
D	upp till och med 4	upp till och med 0,3

- A. Fritidsbåtar i konstruktionskategori A anses vara konstruerade för vindar som kan överstiga vindstyrka 8 på Beaufortskalan och en signifikant våghöjd som kan överstiga 4 meter, med undantag för onormala väderförhållanden såsom exempelvis storm, svår storm, orkan, tromb, våldsam sjö eller kraftiga vågor.
- B. Fritidsbåtar i konstruktionskategori B anses vara konstruerade för en vindstyrka på upp till och med 8 på Beaufortskalan och en signifikant våghöjd på upp till och med 4 meter.
- C. Vattenfarkoster i konstruktionskategori C anses vara konstruerade för en vindstyrka på upp till och med 6 på Beaufortskalan och en signifikant våghöjd på upp till och med 2 meter.
- D. Vattenfarkoster i konstruktionskategori D anses vara konstruerade för en vindstyrka på upp till och med 4 på Beaufortskalan och en signifikant våghöjd på upp till och med 0,3 meter, med enstaka vågor på högst 0,5 meter.

Bilaga 2. Kontrollförfarande A (intern tillverkningskontroll)

1. *Teknisk dokumentation*

Tillverkaren ska utarbeta teknisk dokumentation i enlighet med 3 kap. 12 §.
2. *Tillverkning*

Tillverkaren ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att tillverkningsprocessen, och övervakningen av den, ska säkerställa att de tillverkade produkterna överensstämmer med den tekniska dokumentation som avses i punkt 1 och med de grundläggande krav som är tillämpliga.
3. *CE-märkning och försäkran om överensstämmelse*
 - 3.1 Tillverkaren ska anbringa CE-märkning för varje enskild produkt som uppfyller de grundläggande krav som är tillämpliga.
 - 3.2 Tillverkaren ska upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse för en produktmodell. Tillverkaren ska hålla försäkran och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden. I försäkran ska anges för vilken produkt den har upprättats.

En kopia av försäkran ska på begäran göras tillgänglig för marknadskontroll.
4. *Tillverkarens representant*

Tillverkarens skyldigheter enligt punkt 3 får fullgöras av tillverkarens representant, förutsatt att dessa skyldigheter anges i fullmakten. Tillverkarens representant agerar i sådana fall för tillverkarens räkning och på tillverkarens ansvar.

Bilaga 3. Kontrollförfarande A1 (intern tillverkningskontroll och övervakad produktprovning)

1. *Teknisk dokumentation*

Tillverkaren ska utarbeta teknisk dokumentation i enlighet med 3 kap. 12 §.

2. *Tillverkning*

Tillverkaren ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att tillverkningsprocessen, och övervakningen av den, ska säkerställa att de tillverkade produkterna överensstämmer med den tekniska dokumentation som avses i punkt 1 och med de grundläggande krav som är tillämpliga.

3. *Produktkontroll*

3.1 Konstruktion och tillverkning

Tillverkaren ska utföra stabilitets- och flytegenskapsprovningar, eller likvärdiga beräkningar eller kontroller, på en eller flera vattenfarkoster som representerar tillverkarens produktion. Provningarna, beräkningarna eller kontrollerna kan utföras av annan för tillverkarens räkning, men ska alltid utföras under ledning av ett anmält organ som tillverkaren väljer.

3.2 *Buller*

Tillverkaren ska utföra bullernivåprovningar på fritidsbåtar som har inombordsmotor eller motor med inu-drev utan inbyggt avgassystem och på vattenskotrar. Provningarna ska utföras på en eller flera vattenfarkoster som är representativa för tillverkarens produktion. Provningarna kan utföras av annan för tillverkarens räkning, men ska alltid utföras under ledning av ett anmält organ som tillverkaren väljer.

Motortillverkaren ska utföra bullernivåprovningar på utombordsmotorer och motorer med inu-drev med inbyggt avgassystem. Provningarna ska utföras på en eller flera motorer ur varje motorfamilj som är representativa för motortillverkarens produktion. Provningarna kan utföras av annan för motortillverkarens räkning, men ska alltid utföras under ledning av ett anmält organ som motortillverkaren väljer.

Om mer än en motor ur en motorfamilj provas, ska den statistiska metod som anges i bilaga 13 användas för att garantera överensstämmelsen hos urvalet.

4. *CE-märkning och försäkran om överensstämmelse*

4.1 Varje enskild produkt som uppfyller de tillämpliga grundläggande kraven ska CE-märkas av tillverkaren och, på det anmälda organets ansvar, märkas med organets identifikationsnummer.

4.2 Tillverkaren ska upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse för en produktmodell. Tillverkaren ska hålla försäkran och den tekniska dokumentationen tillgängliga för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden. I försäkran ska anges för vilken produkt den har upprättats.

En kopia av försäkran ska på begäran göras tillgänglig för marknadskontroll.

5. *Tillverkarens representant*

Tillverkarens skyldigheter enligt punkt 4 får fullgöras av tillverkarens representant, förutsatt att dessa skyldigheter anges i fullmakten. Tillverkarens representant agerar i sådana fall för tillverkarens räkning och på tillverkarens ansvar.

Bilaga 4. Kontrollförfarande B (EU-typkontroll)

1. EU-typkontroll ska utföras genom bedömning av den tekniska konstruktionens lämplighet för produkten. Bedömningen ska göras genom granskning av den tekniska dokumentation och de underlag som avses i punkt 2, samt genom undersökning av provexemplar av en eller flera kritiska delar av produkten. Provexemplaren ska vara representativa för produktionen (kombination av produktionstyp och konstruktionstyp).

En produktionstyp kan omfatta flera versioner av produkten, förutsatt att

 1. skillnaderna mellan versionerna inte påverkar säkerhetsnivån och de övriga kraven rörande produktens prestanda, och
 2. de olika versionerna av produkten anges i det EU-typintyg som avser produkten, vid behov genom att det ursprungliga intyget ändras.
2. Tillverkaren ska lämna in en ansökan om EU-typkontroll till ett valfritt anmält organ, och denna ansökan ska innehålla
 1. tillverkarens namn och adress samt, om ansökan lämnas in av tillverkarens representant, även representantens namn och adress,
 2. en skriftlig försäkran om att samma ansökan inte har lämnats in till något annat anmält organ,
 3. teknisk dokumentation i enlighet med 3 kap. 12 §,
 4. provexemplar som är representativa för den planerade produktionen, varvid det anmälda organet vid behov kan begära in fler provexemplar för att genomföra provningsprogrammet, och
 5. underlag som
 - a) visar att den lösning som har valts för den tekniska konstruktionen är lämplig,
 - b) anger alla dokument som har använts, särskilt när harmoniserade standarder eller andra tekniska specifikationer inte har tillämpats fullt ut, och
 - c) vid behov innehåller resultaten av provningar som har utförts i tillverkarens laboratorium eller i något annat provningslaboratorium för tillverkarens räkning och på tillverkarens ansvar.
3. Det anmälda organet ska
 1. granska den tekniska dokumentationen och underlagen i syfte att bedöma den tekniska konstruktionens lämplighet,
 2. kontrollera att provexemplaren har tillverkats i enlighet med den tekniska dokumentationen samt identifiera de delar som har konstruerats i enlighet med tillämpliga bestämmelser i harmoniserade standarder eller andra tekniska specifikationer, liksom de delar som har konstruerats utan att sådana bestämmelser följts,
 3. utföra eller låta utföra undersökningar och provningar för att, i de fall tillverkaren har valt att använda lösningar i harmoniserade standarder eller andra tekniska specifikationer, kontrollera att dessa lösningar har använts på rätt sätt,
 4. utföra eller låta utföra undersökningar och provningar för att, i

de fall lösningar i harmoniserade standarder eller andra tekniska specifikationer inte har tillämpats, kontrollera att de lösningar som tillverkaren använt uppfyller de grundläggande krav som är tillämpliga, och

5. komma överens med tillverkaren om var undersökningarna och provningarna ska utföras.

4. Det anmälda organet ska utarbeta en bedömningsrapport i vilken anges de åtgärder som har vidtagits i enlighet med punkt 3 och resultatet av dessa åtgärder. Utan att det påverkar tillämpningen av det anmälda organets skyldigheter gentemot anmälande myndigheter, får organet inte offentliggöra hela eller delar av innehållet i rapporten utan tillverkarens samtycke.

5. Om typen uppfyller de grundläggande krav som är tillämpliga ska det anmälda organet utfärda ett EU-typintyg till tillverkaren. Intyget ska innehålla tillverkarens namn och adress, slutsatserna av undersökningen, eventuella giltighetsvillkor samt de uppgifter som krävs för att identifiera den godkända typen. Intyget kan ha en eller flera bilagor.

Intyget och bilagorna ska innehålla all information som behövs för att bedöma om de tillverkade produkterna överensstämmer med den undersökta typen och för att kontrollera produkter i bruk.

Om typen inte uppfyller de grundläggande krav som är tillämpliga ska det anmälda organet avslå ansökan om EU-typintyg och underrätta den sökande om detta samt utförligt motivera avslaget.

6. Det anmälda organet ska följa den tekniska utvecklingen. Om denna utveckling ger anledning att anta att den godkända typen inte längre uppfyller de grundläggande krav som är tillämpliga, ska det anmälda organet fastställa om det finns behov av ytterligare undersökningar. Om så är fallet, ska det anmälda organet underrätta tillverkaren om detta.

Tillverkaren ska informera det anmälda organ som har den tekniska dokumentationen avseende EU-typintyget om alla ändringar av den godkända typen som kan påverka produktens överensstämmelse med de grundläggande kraven eller villkoren för intygets giltighet. För sådana ändringar krävs ytterligare godkännande i form av ett tillägg till det ursprungliga EU-typintyget.

7. Varje anmält organ ska informera sina anmälande myndigheter om de EU-typintyg, och de tillägg till dessa, som organet har utfärdat eller återkallat. Varje anmält organ ska också regelbundet eller på begäran tillhandahålla dessa myndigheter förteckningen över de intyg, och eventuella tillägg till dessa, som organet har vägrat att utfärda, tillfälligt återkallat eller på annat sätt belagt med restriktioner.

Varje anmält organ ska informera övriga anmälda organ om de EU-typintyg, och eventuella tillägg till dessa, som organet har vägrat att utfärda, tillfälligt eller slutgiltigt återkallat eller på annat sätt belagt med restriktioner. Varje anmält organ ska också, på begäran, inform-

era övriga anmälda organ om de intyg och tillägg som organet har utfärdat.

Kommissionen, medlemsstaterna och övriga anmälda organ har rätt att på begäran få en kopia av EU-typintyget och tillägg till det. Kommissionen och medlemsstaterna har rätt att på begäran få en kopia av den tekniska dokumentationen och av resultaten från de undersökningar som har utförts av det anmälda organet. Det anmälda organet ska förvara en kopia av EU-typintyget med bilagor och tillägg samt en kopia av det tekniska underlaget, inklusive dokumentation från tillverkaren, så länge som intyget är giltigt.

8. Tillverkaren ska hålla en kopia av EU-typintyget med bilagor och tillägg, samt den tekniska dokumentationen, tillgängliga för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden.
9. Tillverkarens representant får lämna in den ansökan som avses i punkt 2 samt fullgöra tillverkarens skyldigheter enligt punkterna 6 och 8, förutsatt att dessa skyldigheter anges i fullmakten.

Bilaga 5. Kontrollförfarande C (överensstämmelse med typ baserad på intern tillverkningskontroll och produktkontroll i vissa fall)

1. *Tillverkning*

Tillverkaren ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att tillverkningsprocessen, och övervakningen av den, ska säkerställa att de tillverkade produkterna överensstämmer med den godkända typ som beskrivs i EU-typintyget och med de grundläggande krav som är tillämpliga.

2. *Produktkontroll*

Vid bedömningen av överensstämmelse med avgasutsläppskraven i dessa föreskrifter ska ett anmält organ som tillverkaren väljer, i de fall tillverkaren inte arbetar med ett relevant kvalitetssystem enligt bilaga 11, utföra eller låta utföra slumpvisa produktkontroller för att kontrollera kvaliteten i den interna produktkontrollen.

Om kvalitetsnivån inte förefaller tillfredsställande eller om det anses nödvändigt att kontrollera riktigheten av de uppgifter som lämnas av tillverkaren, ska en motor tas ur serien och genomgå provning av avgasutsläpp i enlighet med dessa föreskrifter. Testmotorer ska vara helt eller delvis inkörda motorer i enlighet med tillverkarens specifikationer.

Om de specifika avgasutsläppen från den motor som tas ur produktionen överstiger gränsvärdena i dessa föreskrifter, får tillverkaren begära att mätningarna utförs på ett urval motorer som tas ur tillverkningsserien och inbegriper den motor som ursprungligen togs ut. För att säkerställa att urvalet av motorer är förenligt med kraven i dessa föreskrifter ska den statistiska metod som anges i bilaga 13 användas.

3. *CE-märkning och försäkran om överensstämmelse*

3.1 Varje enskild produkt som överensstämmer med den typ som beskrivs i EU-typintyget och som uppfyller de tillämpliga grundläggande kraven ska CE-märkas av tillverkaren.

3.2 Tillverkaren ska upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse för en produktmodell. Tillverkaren ska hålla försäkran tillgänglig för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden. I försäkran ska anges för vilken produktmodell den har upprättats.

En kopia av försäkran ska på begäran göras tillgänglig för marknadskontroll.

4. *Tillverkarens representant*

Tillverkarens skyldigheter enligt punkt 3 får fullgöras av tillverkarens representant, förutsatt att dessa skyldigheter anges i fullmakten. Tillverkarens representant agerar i sådana fall för tillverkarens räkning och på tillverkarens ansvar.

Bilaga 6. Kontrollförfarande C1 (överensstämmelse med typ baserad på intern tillverkningskontroll och övervakad produktprovning)

1. *Tillverkning*

Tillverkaren ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att tillverkningsprocessen, och övervakningen av den, ska säkerställa att de tillverkade produkterna överensstämmer med den typ som beskrivs i EU-typintyget och med de grundläggande krav som är tillämpliga.

2. *Produktkontroll*

För varje tillverkad produkt ska en eller flera provningar av särskilda produkttegenskaper utföras för att kontrollera produkternas överensstämmelse med tillämpliga krav i dessa föreskrifter. Provingarna ska utföras av tillverkaren, eller av annan för tillverkarens räkning, under ledning av ett anmält organ som tillverkaren väljer.

3. *CE-märkning och försäkran om överensstämmelse*

3.1 Varje enskild produkt som överensstämmer med den typ som beskrivs i EU-typintyget och som uppfyller de tillämpliga grundläggande kraven ska CE-märkas av tillverkaren och, på det anmälda organets ansvar, märkas med organets identifikationsnummer.

3.2 Tillverkaren ska upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse för en produktmodell. Tillverkaren ska hålla försäkran tillgänglig för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden. I försäkran ska anges för vilken produktmodell den har upprättats.

En kopia av försäkran ska på begäran göras tillgänglig för marknadskontroll.

4. *Tillverkarens representant*

Tillverkarens skyldigheter enligt punkt 3 får fullgöras av tillverkarens representant, förutsatt att dessa skyldigheter anges i fullmakten. Tillverkarens representant agerar i sådana fall för tillverkarens räkning och på tillverkarens ansvar.

Bilaga 7. Kontrollförfarande D (överensstämmelse med typ baserad på kvalitetssäkring av produktionen)

1. *Tillverkning*

Tillverkaren ska för tillverkning, samt för slutlig produktkontroll och produktprovning, tillämpa ett godkänt kvalitetssystem i enlighet med punkt 2. Tillverkaren ska vara föremål för den övervakning som avses i punkt 3.

2. *Kvalitetssystem*

2.1 Kvalitetssystemet ska säkerställa att produkterna överensstämmer med den typ som beskrivs i EU-typintyget och med de grundläggande krav som är tillämpliga.

Dokumentationen av kvalitetssystemet ska möjliggöra en enhetlig tolkning av kvalitetsrelaterade program, planer, manualer och protokoll. Alla de faktorer, krav och bestämmelser som tillverkaren har tagit hänsyn till ska dokumenteras på ett systematiskt och överskådligt sätt i form av skriftliga riktlinjer, rutiner och instruktioner.

Dokumentationen ska framförallt innehålla en fullgod beskrivning av

1. uppsatta kvalitetsmål samt ledningens organisatoriska struktur, ansvar och befogenheter när det gäller produktkvalitet,
2. de motsvarande metoder, processer och systematiska förfaranden för tillverkning, kvalitetskontroll och kvalitetssäkring som kommer att användas,
3. de undersökningar och provningar som kommer att utföras före, under och efter tillverkningen, och hur ofta de kommer att utföras,
4. kvalitetsdokumenten, till exempel kontrollrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat och redogörelser för den berörda personalens kvalifikationer, och
5. metoderna för att övervaka att nödvändig produktkvalitet uppnås och att kvalitetssystemet fungerar effektivt.

2.2 Tillverkaren ska lämna in en ansökan till ett valfritt anmält organ om att få sitt kvalitetssystem bedömt, och denna ansökan ska innehålla

1. tillverkarens namn och adress samt, om ansökan lämnas in av tillverkarens representant, även representantens namn och adress,
2. en skriftlig försäkran om att samma ansökan inte har lämnats in till något annat anmält organ,
3. alla upplysningar av betydelse för den planerade produktkategorin,
4. den dokumentation som avser kvalitetssystemet,
5. den tekniska dokumentationen för den godkända typen, och
6. en kopia av EU-typintyget.

- 2.3 Det anmälda organet ska bedöma kvalitetssystemet för att fastställa om de krav som avses i punkt 2.1 är uppfyllda. Organet ska förutsätta överensstämmelse med dessa krav vad gäller de delar av kvalitetssystemet som uppfyller tillämplig harmoniserad standard eller andra tekniska specifikationer.

Utöver erfarenhet av kvalitetsledningssystem ska minst en av revisionsgruppens deltagare ha erfarenhet av bedömning av det aktuella produktområdet och den berörda produkttekniken, samt känna till de grundläggande krav som är tillämpliga. Revisionen ska även omfatta en inspektion hos tillverkaren. Revisionsgruppen ska granska den tekniska dokumentation som avses i punkt 2.2.5 för att kontrollera tillverkarens kännedom om de grundläggande krav som är tillämpliga, och utföra de undersökningar som krävs för att säkerställa produktens överensstämmelse med dessa krav.

Tillverkaren ska meddelas beslutet. Meddelandet ska innehålla slutsatserna från revisionen och det motiverade beslutet.

- 2.4 Tillverkaren ska åta sig att fullgöra de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet och att upprätthålla kvalitetssystemet så att det förblir ändamålsenligt och effektivt.

- 2.5 Tillverkaren ska underrätta det anmälda organ som har godkänt kvalitetssystemet om alla planerade ändringar av systemet.

Det anmälda organet ska bedöma de föreslagna ändringarna och fastställa om det ändrade kvalitetssystemet fortfarande kommer att uppfylla de krav som avses i punkt 2.1, eller om en ny bedömning är nödvändig.

Organet ska meddela tillverkaren sitt beslut. Meddelandet ska innehålla slutsatserna från undersökningen och det motiverade beslutet.

3. *Övervakning*

- 3.1 Syftet med övervakningen är att säkerställa att tillverkaren fullgör de skyldigheter som följer av det godkända kvalitetssystemet.

- 3.2 För att möjliggöra en bedömning ska tillverkaren ge det anmälda organet tillträde till lokaler för tillverkning, kontroll, provning och lagring samt tillhandahålla all nödvändig information, särskilt i fråga om

1. dokumentationen av kvalitetssystemet, och
2. kvalitetsdokumenten, till exempel granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat och redogörelser för den berörda personalens kvalifikationer.

- 3.3 Det anmälda organet ska med jämna mellanrum genomföra revisioner för att försäkra sig om att tillverkaren upprätthåller och tillämpar kvalitetssystemet, samt överlämna revisionsberättelser till tillverkaren.

3.4 Det anmälda organet får besöka tillverkaren utan förvarning. I samband med sådana besök får det anmälda organet vid behov utföra eller låta utföra produktprovningar för att kontrollera att kvalitetssystemet fungerar tillfredsställande. Det anmälda organet ska ge tillverkaren en besöksrapport och, om provningar har utförts, en provningsrapport.

4. *CE-märkning och försäkran om överensstämmelse*

4.1 Varje enskild produkt som överensstämmer med den typ som beskrivs i EU-typintyget och som uppfyller de tillämpliga grundläggande kraven ska CE-märkas av tillverkaren och, på det anmälda organets ansvar, märkas med organets identifikationsnummer.

4.2 Tillverkaren ska upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse för varje produktmodell. Tillverkaren ska hålla försäkran tillgänglig för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden. I försäkran ska anges för vilken produktmodell den har upprättats.

En kopia av försäkran ska på begäran göras tillgänglig för marknadskontroll.

5. Tillverkaren ska i samband med marknadskontroll under en tid av minst tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden kunna uppvisa

1. den dokumentation som avses i punkt 2.2,
2. de godkännanden av ändringar som avses i punkt 2.5, och
3. de beslut och rapporter från det anmälda organet som avses i punkterna 2.5, 3.3 och 3.4.

6. Varje anmält organ ska underrätta sina anmälande myndigheter om de godkännanden av kvalitetssystem som organet har utfärdat eller återkallat, och regelbundet eller på begäran tillhandahålla dessa myndigheter förteckningen över godkännanden av kvalitetssystem som organet har vägrat att utfärda, tillfälligt återkallat eller på annat sätt belagt med restriktioner.

Varje anmält organ ska underrätta övriga anmälda organ om de godkännanden av kvalitetssystem som organet har vägrat att utfärda eller tillfälligt eller slutgiltigt återkallat eller på annat sätt belagt med restriktioner och, på begäran, om de godkännanden av kvalitetssystem som organet har utfärdat.

7. *Tillverkarens representant*

Tillverkarens skyldigheter enligt punkterna 2.2, 2.5, 4 och 5 får fullgöras av tillverkarens representant, förutsatt att dessa skyldigheter anges i fullmakten. Tillverkarens representant agerar i sådana fall för tillverkarens räkning och på tillverkarens ansvar.

Bilaga 8. Kontrollförfarande E (överensstämmelse med typ baserad på kvalitetssäkring av produkter)

1. Tillverkning

Tillverkaren ska för slutlig produktkontroll och produktprovning tillämpa ett godkänt kvalitetssystem i enlighet med punkt 2. Tillverkaren ska vara föremål för den övervakning som avses i punkt 3.

2. Kvalitetssystem

2.1 Kvalitetssystemet ska säkerställa att produkterna överensstämmer med den typ som beskrivs i EU-typintyget och med de grundläggande krav som är tillämpliga.

Dokumentationen av kvalitetssystemet ska möjliggöra en enhetlig tolkning av kvalitetsrelaterade program, planer, manualer och protokoll. Alla de faktorer, krav och bestämmelser som tillverkaren har tagit hänsyn till ska dokumenteras på ett systematiskt och överskådligt sätt i form av skriftliga riktlinjer, rutiner och instruktioner.

Dokumentationen ska framförallt innehålla en fullgod beskrivning av

1. uppsatta kvalitetsmål samt ledningens organisatoriska struktur, ansvar och befogenheter när det gäller produktkvalitet,
2. de undersökningar och provningar som kommer att utföras efter tillverkningen,
3. kvalitetsdokumenten, till exempel granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat och redogörelser för den berörda personalens kvalifikationer, och
4. metoderna för att övervaka att kvalitetssystemet fungerar effektivt.

2.2 Tillverkaren ska lämna in en ansökan till ett valfritt anmält organ om att få sitt kvalitetssystem bedömt, och denna ansökan ska innehålla

1. tillverkarens namn och adress samt, om ansökan lämnas in av tillverkarens representant, även representantens namn och adress,
2. en skriftlig försäkran om att samma ansökan inte har lämnats in till något annat anmält organ,
3. alla upplysningar av betydelse för den planerade produktkategorin,
4. den dokumentation som avser kvalitetssystemet,
5. den tekniska dokumentationen för den godkända typen, och
6. en kopia av EU-typintyget.

2.3 Det anmälda organet ska bedöma kvalitetssystemet för att fastställa om de krav som avses i punkt 2.1 är uppfyllda. Organet ska förutsätta överensstämmelse med dessa krav vad gäller de delar av kvalitetssystemet som uppfyller tillämplig harmoniserad standard eller andra tekniska specifikationer.

Utöver erfarenhet av kvalitetsledningssystem ska minst en av revisionsgruppens deltagare ha erfarenhet av bedömning av det

aktuella produktområdet och den berörda produkttekniken, samt känna till de grundläggande krav som är tillämpliga. Revisionen ska även omfatta en inspektion hos tillverkaren. Revisionsgruppen ska granska den tekniska dokumentation som avses i punkt 2.2.5 för att kontrollera tillverkarens kännedom om de grundläggande krav som är tillämpliga, och utföra de undersökningar som krävs för att säkerställa produktens överensstämmelse med dessa krav.

Tillverkaren ska meddelas beslutet. Meddelandet ska innehålla slutsatserna från revisionen och det motiverade beslutet.

2.4 Tillverkaren ska åta sig att fullgöra de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet och att upprätthålla kvalitetssystemet så att det förblir ändamålsenligt och effektivt.

2.5 Tillverkaren ska underrätta det anmälda organ som har godkänt kvalitetssystemet om alla planerade ändringar av systemet.

Det anmälda organet ska bedöma de föreslagna ändringarna och fastställa om det ändrade kvalitetssystemet fortfarande kommer att uppfylla de krav som avses i punkt 2.1, eller om en ny bedömning är nödvändig.

Organet ska meddela tillverkaren sitt beslut. Meddelandet ska innehålla slutsatserna från undersökningen och det motiverade beslutet.

3. *Övervakning*

3.1 Syftet med övervakningen är att säkerställa att tillverkaren fullgör de skyldigheter som följer av det godkända kvalitetssystemet.

3.2 För att möjliggöra en bedömning ska tillverkaren ge det anmälda organet tillträde till lokaler för tillverkning, kontroll, provning och lagring samt tillhandahålla all nödvändig information, särskilt i fråga om

1. dokumentationen av kvalitetssystemet, och

2. kvalitetsdokumenten, till exempel granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat och redogörelser för den berörda personalens kvalifikationer.

3.3 Det anmälda organet ska med jämna mellanrum genomföra revisioner för att försäkra sig om att tillverkaren upprätthåller och tillämpar kvalitetssystemet, samt överlämna revisionsberättelser till tillverkaren.

3.4 Det anmälda organet får besöka tillverkaren utan förvarning. I samband med sådana besök får det anmälda organet vid behov utföra eller låta utföra produktprovningar för att kontrollera att kvalitetssystemet fungerar tillfredsställande. Det anmälda organet ska ge tillverkaren en besöksrapport och, om provningar har utförts, en provningsrapport.

4. *CE-märkning och försäkran om överensstämmelse*
 - 4.1 Varje enskild produkt som överensstämmer med den typ som beskrivs i EU-typintyget och som uppfyller de tillämpliga grundläggande kraven ska CE-märkas av tillverkaren och, på det anmälda organets ansvar, märkas med organets identifikationsnummer.
 - 4.2 Tillverkaren ska upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse för varje produktmodell. Tillverkaren ska hålla försäkran tillgänglig för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden. I försäkran ska anges för vilken produktmodell den har upprättats.

En kopia av försäkran ska på begäran göras tillgänglig för marknadskontroll.
5. Tillverkaren ska i samband med marknadskontroll under en tid av minst tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden kunna uppvisa
 1. den dokumentation som avses i punkt 2.2,
 2. de godkännanden av ändringar som avses i punkt 2.5, och
 3. de beslut och rapporter från det anmälda organet som avses i punkterna 2.5, 3.3 och 3.4.
6. Varje anmält organ ska underrätta sina anmälade myndigheter om de godkännanden av kvalitetssystem som organet har utfärdat eller återkallat, och regelbundet eller på begäran tillhandahålla dessa myndigheter förteckningen över godkännanden av kvalitetssystem som organet har vägrat att utfärda, tillfälligt återkallat eller på annat sätt belagt med restriktioner.

Varje anmält organ ska underrätta de övriga anmälda organen om de godkännanden av kvalitetssystem som organet har vägrat att utfärda eller tillfälligt eller slutgiltigt återkallat och, på begäran, om de godkännanden av kvalitetssystem som organet har utfärdat.
7. *Tillverkarens representant*

Tillverkarens skyldigheter enligt punkterna 2.2, 2.5, 4 och 5 får fullgöras av tillverkarens representant, förutsatt att dessa skyldigheter anges i fullmakten. Tillverkarens representant agerar i sådana fall för tillverkarens räkning och på tillverkarens ansvar.

Bilaga 9. Kontrollförfarande F (överensstämmelse med typ baserad på produktverifiering)

1. *Tillverkning*

Tillverkaren ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att tillverkningsprocessen, och övervakningen av den, ska säkerställa att de tillverkade produkterna överensstämmer med den godkända typ som beskrivs i EU-typintyget och med de grundläggande krav som är tillämpliga.

2. *Kontroll*

Ett anmält organ som tillverkaren väljer ska utföra undersökningar och provningar för att kontrollera att produkterna överensstämmer med den godkända typ som beskrivs i EU-typintyget och att de uppfyller de grundläggande krav som är tillämpliga.

Tillverkaren väljer om undersökningarna och provningarna ska utföras genom undersökning och provning av varje enskild produkt i enlighet med punkt 3, eller genom undersökning och provning av produkterna på statistisk grund i enlighet med punkt 4.

För bedömning av överensstämmelse med avgasutsläppskraven i dessa föreskrifter ska det förfarande som anges i bilaga 13 tillämpas.

3. *Kontroll av överensstämmelse genom undersökning och provning av varje enskild produkt*

3.1 Alla produkter ska undersökas var för sig och provningar i enlighet med relevanta harmoniserade standarder eller andra tekniska specifikationer, eller likvärdiga provningar, ska utföras för att kontrollera att produkterna överensstämmer med den godkända typ som beskrivs i EU-typintyget och med de grundläggande krav som är tillämpliga. Om det inte finns någon harmoniserad standard, ska det anmälda organet bestämma vilka provningar som ska utföras.

3.2 Det anmälda organet ska utfärda ett intyg om överensstämmelse avseende de undersökningar och provningar som utförts. Organet ska märka eller, på sitt ansvar, låta märka varje godkänd produkt med sitt identifikationsnummer.

Tillverkaren ska hålla intygen om överensstämmelse tillgängliga för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden.

4. *Statistisk kontroll av överensstämmelse*

4.1 Tillverkaren ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att tillverkningen, och övervakningen av den, ska säkerställa att varje tillverkat parti är enhetligt. Tillverkaren ska uppvisa sina produkter för kontroll i form av enhetliga partier.

- 4.2 Ett slumpmässigt urval ska göras ur varje parti. Produkterna i urvalet ska undersökas var för sig och provningar i enlighet med relevanta harmoniserade standarder eller andra tekniska specifikationer, eller likvärdiga provningar, ska utföras för att kontrollera om produkterna överensstämmer med de grundläggande krav som är tillämpliga och därmed ska godkännas. Om det inte finns någon harmoniserad standard, ska det anmälda organet bestämma vilka provningar som ska utföras.
- 4.3 Att ett parti godkänns innebär att samtliga produkter i detta parti ska anses godkända, med undantag av de produkter i urvalet som inte klarade provningarna.
- Det anmälda organet ska utfärda ett intyg om överensstämmelse avseende de undersökningar och provningar som utförts. Organet ska märka eller, på sitt ansvar, låta märka varje godkänd produkt med sitt identifikationsnummer.
- Tillverkaren ska hålla intygen om överensstämmelse tillgängliga för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden.
- 4.4 Om ett parti underkänns ska det anmälda organet vidta lämpliga åtgärder för att förhindra att det partiet släpps ut på marknaden. I de fall det ofta förekommer underkända partier får det anmälda organet upphöra med den statistiska kontrollen och vidta lämpliga åtgärder.
5. *CE-märkning och försäkran om överensstämmelse*
- 5.1 Varje enskild produkt som överensstämmer med den typ som beskrivs i EU-typintyget och som uppfyller de tillämpliga grundläggande kraven ska CE-märkas av tillverkaren och, på det anmälda organets ansvar, märkas med organets identifikationsnummer.
- 5.2 Tillverkaren ska upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse för varje produktmodell. Tillverkaren ska hålla försäkran tillgänglig för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden. I försäkran ska anges för vilken produktmodell den har upprättats.
- En kopia av försäkran ska på begäran göras tillgänglig för marknadskontroll.
- Med det anmälda organets godkännande får tillverkaren, på organets ansvar, märka produkterna med organets identifikationsnummer.
6. Med det anmälda organets godkännande får tillverkaren, på organets ansvar, märka produkterna med organets identifikationsnummer under tillverkningen.

7. *Tillverkarens representant*

Tillverkarens skyldigheter får, med undantag av de skyldigheter som avses i punkterna 1 och 4.1, fullgöras av tillverkarens representant, förutsatt att skyldigheterna anges i fullmakten. Tillverkarens representant agerar i sådana fall för tillverkarens räkning och på tillverkarens ansvar.

Bilaga 10. Kontrollförfarande G (överensstämmelse baserad på kontroll av enskilda produkter)

1. *Teknisk dokumentation*

Tillverkaren ska utarbeta teknisk dokumentation i enlighet med 3 kap. 12 § och göra den tillgänglig för det anmälda organ som ska kontrollera produkterna. Tillverkaren ska hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden.

2. *Tillverkning*

Tillverkaren ska vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att tillverkningen, och övervakningen av den, ska säkerställa att den tillverkade produkten överensstämmer med de grundläggande krav som är tillämpliga.

3. *Kontroll*

Ett anmält organ som tillverkaren väljer ska utföra eller låta utföra undersökningar och provningar i enlighet med relevanta harmoniserade standarder eller andra tekniska specifikationer, eller likvärdiga provningar, för att kontrollera att produkten uppfyller de grundläggande krav som är tillämpliga. Om det inte finns någon harmoniserad standard eller andra tekniska specifikationer, ska det anmälda organet bestämma vilka provningar som ska utföras.

Det anmälda organet ska utfärda ett intyg om överensstämmelse avseende de undersökningar och provningar som utförts. Organet ska märka eller, på sitt ansvar, låta märka den godkända produkten med sitt identifikationsnummer.

Tillverkaren ska hålla intygen om överensstämmelse tillgängliga för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden.

4. *CE-märkning och försäkran om överensstämmelse*

4.1 Varje produkt som uppfyller de tillämpliga grundläggande kraven ska CE-märkas av tillverkaren och, på det anmälda organets ansvar, märkas med organets identifikationsnummer.

4.2 Tillverkaren ska upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse och hålla den tillgänglig för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden. I försäkran ska anges för vilken produkt den har upprättats.

En kopia av försäkran ska på begäran göras tillgänglig för marknadskontroll.

5. *Tillverkarens representant*

Tillverkarens skyldigheter enligt punkterna 1 och 4 får fullgöras av tillverkarens representant, förutsatt att dessa skyldigheter anges i fullmakten. Tillverkarens representant agerar i sådana fall för tillverkarens räkning och på tillverkarens ansvar.

Bilaga 11. Kontrollförfarande H (överensstämmelse baserad på fullständig kvalitetssäkring)

1. Tillverkning

Tillverkaren ska för konstruktion och tillverkning, samt för slutlig produktkontroll och produktprovning, tillämpa ett godkänt kvalitetssystem i enlighet med punkt 2. Tillverkaren ska vara föremål för den övervakning som avses i punkt 3.

2. Kvalitetssystem

2.1 Kvalitetssystemet ska säkerställa att produkterna överensstämmer med de grundläggande krav som är tillämpliga.

Dokumentationen av kvalitetssystemet ska möjliggöra en enhetlig tolkning av kvalitetsrelaterade program, planer, manualer och protokoll. Alla de faktorer, krav och bestämmelser som tillverkaren har tagit hänsyn till ska dokumenteras på ett systematiskt och överskådligt sätt i form av skriftliga riktlinjer, rutiner och instruktioner.

Dokumentationen ska framförallt innehålla en fullgod beskrivning av

1. uppsatta kvalitetsmål samt ledningens organisatoriska struktur, ansvar och befogenheter när det gäller konstruktions- och produktkvalitet,

2. de tekniska specifikationer för konstruktionen, inbegripet standarder, som kommer att tillämpas och, när harmoniserade standarder eller tekniska specifikationer inte tillämpas fullt ut, de metoder som kommer att användas för att säkerställa att de grundläggande krav som är tillämpliga uppfylls,

3. de metoder, processer och systematiska förfaranden för kontroll och verifiering av konstruktionen som kommer att användas vid konstruktion av produkter inom den berörda produktkategorin,

4. de motsvarande metoder, processer och systematiska förfaranden för tillverkning, kvalitetskontroll och kvalitetssäkring som kommer att användas,

5. de undersökningar och provningar som kommer att utföras före, under och efter tillverkningen, och hur ofta de kommer att utföras,

6. kvalitetsdokumenten, till exempel granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat och redogörelser för den berörda personalens kvalifikationer, och

7. metoderna för att övervaka att nödvändig konstruktions- och produktkvalitet uppnås och att kvalitetssystemet fungerar effektivt.

2.2 Tillverkaren ska lämna in en ansökan till ett valfritt anmält organ om att få sitt kvalitetssystem bedömt, och denna ansökan ska innehålla

1. tillverkarens namn och adress samt, om ansökan lämnas in av tillverkarens representant, även representantens namn och adress,

2. teknisk dokumentation i enlighet med 3 kap. 12 § för en modell av varje produktkategori som är avsedd att tillverkas,

3. den dokumentation som avser kvalitetssystemet, och

4. en skriftlig försäkran om att samma ansökan inte har lämnats in till något annat anmält organ.

- 2.3 Det anmälda organet ska bedöma kvalitetssystemet för att fastställa om de krav som avses i punkt 2.1 är uppfyllda. Organet ska förutsätta överensstämmelse med dessa krav vad gäller de delar av kvalitetssystemet som uppfyller tillämplig harmoniserad standard eller andra tekniska specifikationer.

Utöver erfarenhet av kvalitetsledningssystem ska minst en av revisionsgruppens deltagare ha erfarenhet av bedömning av det aktuella produktområdet och den berörda produkttekniken, samt känna till de grundläggande krav som är tillämpliga. Revisionen ska även omfatta en inspektion hos tillverkaren. Revisionsgruppen ska granska den tekniska dokumentation som avses i punkt 2.2.2 för att kontrollera tillverkarens kännedom om de grundläggande krav som är tillämpliga, och utföra de undersökningar som krävs för att säkerställa produktens överensstämmelse med dessa krav.

Tillverkaren eller tillverkarens representant ska meddelas beslutet. Meddelandet ska innehålla slutsatserna från revisionen och det motiverade beslutet.

- 2.4 Tillverkaren ska åta sig att fullgöra de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet och att upprätthålla kvalitetssystemet så att det förblir ändamålsenligt och effektivt.

- 2.5 Tillverkaren ska underrätta det anmälda organ som har godkänt kvalitetssystemet om alla planerade ändringar av systemet.

Det anmälda organet ska bedöma de föreslagna ändringarna och fastställa om det ändrade kvalitetssystemet fortfarande kommer att uppfylla de krav som avses i punkt 2.1, eller om en ny bedömning är nödvändig.

Organet ska meddela tillverkaren sitt beslut. Meddelandet ska innehålla slutsatserna från undersökningen och det motiverade beslutet.

3. *Övervakning*

- 3.1 Syftet med övervakningen är att säkerställa att tillverkaren fullgör de skyldigheter som följer av det godkända kvalitetssystemet.

- 3.2 För att möjliggöra en bedömning ska tillverkaren ge det anmälda organet tillträde till lokaler för konstruktion, tillverkning, kontroll, provning och lagring samt tillhandahålla all nödvändig information, särskilt i fråga om

1. dokumentationen av kvalitetssystemet,
2. kvalitetsdokumenten i kvalitetssystemets konstruktionsdel, till exempel resultat från analyser, beräkningar och provningar, samt
3. kvalitetsdokumenten i kvalitetssystemets tillverkningsdel, till exempel granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat och redogörelser för den berörda personalens kvalifikationer.

- 3.3 Det anmälda organet ska med jämna mellanrum genomföra revisioner för att försäkra sig om att tillverkaren upprätthåller och tillämpar kvalitetssystemet, samt överlämna revisionsberättelser till tillverkaren.
- 3.4 Det anmälda organet får besöka tillverkaren utan förvarning. I samband med sådana besök får det anmälda organet vid behov utföra eller låta utföra produktprovningar för att kontrollera att kvalitetssystemet fungerar tillfredsställande. Det anmälda organet ska ge tillverkaren en besöksrapport och, om provningar har utförts, en provningsrapport.
4. *CE-märkning och försäkran om överensstämmelse*
- 4.1 Varje enskild produkt som uppfyller de tillämpliga grundläggande kraven ska CE-märkas av tillverkaren och, på det anmälda organets ansvar, märkas med organets identifikationsnummer.
- 4.2 Tillverkaren ska upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse för varje produktmodell. Tillverkaren ska hålla försäkran tillgänglig för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden. I försäkran ska anges för vilken produktmodell den har upprättats.
En kopia av försäkran ska på begäran göras tillgänglig för marknadskontroll.
5. Tillverkaren ska i samband med marknadskontroll under en tid av minst tio år efter det att produkten släppts ut på marknaden kunna uppvisa
1. den tekniska dokumentation som avses i punkt 2.2,
 2. den dokumentation av kvalitetssystemet som avses i punkt 2.2,
 3. de godkännanden av ändringar som avses i punkt 2.5, och
 4. de beslut och rapporter från det anmälda organet som avses i punkterna 2.5, 3.3 och 3.4.
6. Varje anmält organ ska underrätta sina anmälade myndigheter om de godkännanden av kvalitetssystem som organet har utfärdat eller återkallat, och regelbundet eller på begäran tillhandahålla dessa myndigheter förteckningen över godkännanden av kvalitetssystem som organet har vägrat att utfärda, tillfälligt återkallat eller på annat sätt belagt med restriktioner.
Varje anmält organ ska underrätta övriga anmälda organ om de godkännanden av kvalitetssystem som organet har vägrat att utfärda eller tillfälligt eller slutgiltigt återkallat och, på begäran, om de godkännanden av kvalitetssystem som organet har utfärdat.
7. *Tillverkarens representant*
- Tillverkarens skyldigheter enligt punkterna 2.2, 2.5, 4 och 5 får fullgöras av tillverkarens representant, förutsatt att dessa skyldigheter anges i fullmakten. Tillverkarens representant agerar i sådana fall för tillverkarens räkning och på tillverkarens ansvar.

Bilaga 12. Efterkontrollförfarande (överensstämmelse baserad på bedömning av en färdigbyggd produkt)

1. Den som släpper ut produkten på marknaden eller tar den i bruk ska lämna in en ansökan till ett anmält organ om att få produkten bedömd. Det anmälda organet ska förses med all tillgänglig information om produktens användning sedan den togs i bruk, och med den dokumentation som är nödvändig för att organet ska kunna bedöma produktens överensstämmelse med de grundläggande krav som är tillämpliga.

Den som släpper ut produkten på marknaden eller tar den i bruk ska hålla den information och dokumentation som avses i första stycket tillgänglig för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att produktens överensstämmelse bedömts i enlighet med efterkontrollförfarandet.

2. Det anmälda organet ska undersöka den enskilda produkten och utföra beräkningar, provningar och andra bedömningar i den omfattning som är nödvändig för att säkerställa produktens överensstämmelse med de grundläggande krav som är tillämpliga.

Det anmälda organet ska upprätta och utfärda ett intyg och en tillhörande rapport om överensstämmelse avseende den utförda bedömningen, samt hålla en kopia av intyget och den tillhörande rapporten om överensstämmelse tillgängliga för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att organet utfärdat dessa handlingar.

Intill CE-märkningen ska det anmälda organet märka eller, på sitt ansvar, låta märka den godkända produkten med sitt identifikationsnummer.

Om produkten är en vattenfarkost ska det anmälda organet, på sitt ansvar, låta märka farkosten med det identifikationsnummer som avses i 2 kap. 35 §. Fältet för tillverkarens landskod ska användas för att ange det anmälda organets etableringsland och fälten för unik tillverkarkod ska användas för att ange det identifikationsnummer som tilldelats det anmälda organet för bedömning av den färdigbyggda produkten, följt av serienumret för intyget om bedömning av den färdigbyggda produkten. Fälten i vattenfarkostens identifikationsnummer för tillverkningsmånad och tillverkningsår ska användas för att ange månad och år för bedömningen av färdigbyggd produkt.

Det anmälda organet ska informera den som släpper ut produkten på marknaden eller tar den i bruk om dennes skyldigheter enligt efterkontrollförfarandet.

3. *CE-märkning och försäkran om överensstämmelse*

- 3.1 Den som släpper ut på marknaden eller tar i bruk en produkt som det anmälda organet, i enlighet med punkt 2, har bedömt överensstämma med de tillämpliga grundläggande kraven ska CE-märka produkten och, på det anmälda organets ansvar, märka den med organets identifikationsnummer.

- 3.2 Den som släpper ut produkten på marknaden eller tar den i bruk ska upprätta en försäkran om överensstämmelse och hålla den tillgänglig för marknadskontroll under en tid av tio år efter det att intyget om bedömning av den färdigbyggda produkten utfärdats. I försäkran ska anges för vilken produkt den har upprättats.
En kopia av försäkran ska på begäran göras tillgänglig för marknadskontroll.
- 3.3 Om produkten är en vattenfarkost ska den som släpper ut farkosten på marknaden, eller tar den i bruk, märka farkosten med det identifikationsnummer som avses i 2 kap. 35 § samt anbringa den tillverkarskylt som avses i 2 kap. 36 §. På tillverkarskylten ska det anges att vattenfarkostens överensstämmelse har bedömts i enlighet med efterkontrollförfarandet.

Bilaga 13. Bedömning av produktöverensstämmelse avseende buller och avgasutsläpp

1. Vid kontrollen av en motorfamiljs produktöverensstämmelse ska ett antal motorer ur tillverkningsserien väljas ut. Tillverkaren ska bestämma antalet motorer (n) i urvalet efter överenskommelse med det anmälda organet.
2. Det aritmetiska medelvärdet X av de resultat som erhållits för urvalet ska beräknas för varje reglerad komponent i buller och avgasutsläpp. Tillverkningsserien ska anses överensstämma med kraven (*godkännande*) om följande villkor uppfylls:

$$X + k \cdot S \leq L$$

S är standardavvikelsen där:

$$S^2 = \sum (x - X)^2 / (n - 1)$$

X = det aritmetiska medelvärdet av de resultat som erhållits från urvalet

x = de enskilda resultat som erhållits från urvalet

L = det aktuella gränsvärdet

n = antalet motorer i urvalet

k = statistisk faktor beroende på n (se tabell nedan).

n	2	3	4	5	6	7	8	9	10
k	0,973	0,613	0,489	0,421	0,376	0,342	0,317	0,296	0,279
n	11	12	13	14	15	16	17	18	19
k	0,265	0,253	0,242	0,233	0,224	0,216	0,210	0,203	0,198

Om $n \geq 20$ sätts $k = 0,860 / \sqrt{n}$.

Bilaga 14. Motors normala livslängd

Motorkategori		Normal livslängd
Motor med kompressions-tändning		480 drifttimmar eller tio år, beroende på vilket som inträffar först
Inombordsmotor som arbetar enligt ottoprincipen eller som har inu-drev med eller utan inbyggt avgassystem	$P_N \leq 373 \text{ kW}$	480 drifttimmar eller tio år, beroende på vilket som inträffar först
	$373 < P_N \leq 485 \text{ kW}$	150 drifttimmar eller tre år, beroende på vilket som inträffar först
	$P_N > 485 \text{ kW}$	50 drifttimmar eller ett år, beroende på vilket som inträffar först
Motor för vattenskoter		350 drifttimmar eller fem år, beroende på vilket som inträffar först
Utombordsmotor		350 drifttimmar eller tio år, beroende på vilket som inträffar först

I tabellen är P_N = motorns nominella effekt i kW.